

Seminaria licencjackie, oferta dla studentów IV semestru kognitywistyki (2015/16)

dr Joanna **Bielecka-Prus** (Instytut Socjologii)

Seminarium licencjackie

Opis: Tematyka seminarium obejmuje zagadnienia związane z procesami komunikacji językowej i wizualnej. Preferowane będą prace empiryczne, które analizują zjawisko semiozy z perspektywy takich kierunków badawczych jak: krytyczna analiza dyskursu, multimodalna analiza dyskursu, analiza konwersacyjna, socjolingwistyka, narratologia, pragmatyka, lingwistyka funkcjonalna, etnografia mówienia, analiza treści oraz semiotyka. Źródłem danych może być zarówno mowa, różnego rodzaju wypowiedzi pisemne (np. artykuły prasowe, przemówienia, blogi, teksty reklamowe), jak i przekazy wizualne. Prace mogą dotyczyć np. zagadnień związanych z władzą, wykluczeniem, różnicowaniem, manipulacją, płcią, edukacją, polityką, nauką.

*

dr hab. Paweł **Bytniewski** (Zakład Antropologii Kulturowej)

Doświadczenie wzrokowe a reprezentacja

Doświadczenie wzrokowe dominuje w ludzkim *sensorium*. Przewagę wzroku nad innymi zmysłami w poznawczym kontakcie ze światem tłumaczy długa historia gatunku *homo sapiens*. Jednakże orientacja w środowisku kulturowym narzuciła na zdolności poznawcze zmysłu wzroku wymogi, jakich nie zna potrzeba biologiczna. Zasadniczy z tych wymogów wyznaczyła ludzka i wykształcona kulturowo zdolność do reprezentacji przeżyć i doświadczeń w zewnętrznym wobec organizmu środowisku artefaktów. Tematyka seminarium poświęcona jest zagadnieniom: W jaki sposób kultura i natura współpracują ze sobą w ludzkim doświadczeniu na terenie aktywności wytworzonej przez zdolność reprezentowania? W jaki sposób doświadczenie reprezentowania kształtowało percepcję?

*

dr Barnaba **Danieluk** (Instytut Psychologii)

Seminarium psychologiczne

Opis wkrótce

*

dr hab. Piotr **Giza** (Zakład Logiki i Kognitywistyki)

Sztuczna inteligencja i jej zastosowania, kognitywistyka nauki, filozofia informatyki

Opis:

Sztuczna Inteligencja i jej wybrane zastosowania w różnych dziedzinach.

Zagadnienia związane z zastosowaniem metod wypracowanych w ramach kognitywistyki i sztucznej inteligencji, w tym także metod programowania w języku LISP, do szeroko pojętych badań dotyczących nauki, obejmujących takie zagadnienia jak wyjaśnianie, odkrycie naukowe, czy zmiana schematów pojęciowych.

Ponadto zagadnienia związane z szeroko pojętą refleksją filozoficzną nad współczesnymi i historycznymi problemami informatyki.

*

dr hab. Andrzej **Kapusta** (Zakład Antropologii Kulturowej)

Umysł w działaniu - antropologiczne i neurokognitywne aspekty ludzkich zachowań

Celem seminarium jest koncentracja na tematyce ludzkiego działania w kontekście badań antropologicznych i neurokognitywnych. Analizy będą dotyczyły różnych aspektów zachowań – od

neurobiologicznych i neuropoznawczych, po psychospołeczne i kulturowe. Ważnym aspektem proponowanej tematyki będzie ukazanie naukowej wiedzy na temat umysłu i zachowania w praktyce psychoterapii i edukacji oraz ukazanie jej etycznych i społecznych konsekwencji.

Tematyka:

1. Modele ludzkiego działania
2. Mózg w działaniu
3. Działanie w aspekcie poznawczym, emocjonalnym i wolitywnym
4. Wiedza ukryta i fenomenologiczne koncepcje działania
5. Antropologia indywidualnej zmiany i rozwoju
6. Naukowe podstawy psychoterapii i psychoedukacji
7. Psychologia moralna i wyzwania neuroetyki

*

dr hab. Jolanta **Kociuba** (Zakład Antropologii Kulturowej)

Badania jakościowe psychologicznych procesów poznawczych i emocjonalnych

Proponowanym wątkiem tematycznym w ramach seminarium będzie badanie prawidłowego przebiegu procesów poznawczych: procesów uwagowych, percepcyjnych oraz tzw. funkcji wykonawczych. Osobnym przedmiotem badań będą treściowe i formalne właściwości struktur poznawczych. Problematyka seminarium dotyczyć będzie także związków procesów poznawczych z procesami emocjonalno-motywacyjnymi.

Podstawę metodologiczną tematyki seminarium będą stanowić następujące zagadnienia:

- status danych jakościowych w naukach społecznych
- metody badań jakościowych w psychologii
- postulat łączenia analizy ilościowej z analiza jakościową danych empirycznych
- przykłady badań jakościowych w praktyce psychologicznej
- metoda biograficzna jako sposób pozyskiwania danych
- narracyjne podejście w badaniach jakościowych
- metoda teorii ugruntowanej w danych (MTU)
- fenomenologiczne podłoże badań jakościowych

*

dr Piotr **Konderak** (Zakład Logiki i Kognitywistyki)

Język naturalny - proces poznawczy i narzędzie poznania

Głównym wątkiem seminarium jest język naturalny: jego źródła, ewolucja, rozwój w perspektywie jednostki i gatunku. Analizować będziemy różne podejścia do języka, w szczególności generatywistyczne (Chomsky) i kognitywne (Langacker).

Język naturalny można rozpatrywać jako system semiotyczny (znakowy) i zdolność poznawczą. W tym ostatnim ujęciu język może być modelowany za pomocą narzędzi sztucznej inteligencji (architektury poznawcze jak np. SNePS lub ACT-R)

*

dr hab. Cezary **Mordka** (Zakład Estetyki)

Umysł: pochodzenie, funkcja, struktura

Problematyka seminarium dotyczy pochodzenia umysłu (preferowana optyka ewolucjonistyczna), spełnianych przez umysł funkcji, oraz struktury umysłu (uwaga, percepcja, wnioskowania, pamięć, akty decyzyjne, język i emocje). Istotnym zagadnieniem jest problem psychofizyczny a także powiązanie

umysłu z zachowaniem podmiotów (min. wpływ defektów umysłowych na funkcjonowanie). Meta-założeniem analizowanej problematyki jest rozumienie bytu ludzkiego jako podmiotu nieautonomicznego (działającego z nie własnych motywów).

*

dr hab. Andrzej Nowakowski (Zakład Logiki i Kognitywistyki)

Działanie słowami

Tematyka: Rozumienie i nieporozumienia; skuteczność i nieskuteczność komunikacyjna; czynności mowy; wypowiedzi szczerze i nieszczerze; perswazja i manipulacje językowe; erystyka; wypowiedzi sensowne i bezsensowne; jasność i niejasność wypowiedzi; interpretacja literalna i Nieliteralna; niezeterminowanie interpretacji; sugestie; implikatury konwersacyjne; presupozycje; rola przekonań i innych postaw propozycyjalnych; rola emocji; rola konsytuacji; okazjonalność; rola kontekstu; anafory; metafory; ironia; lapsusy językowe.

*

dr Marcin Trybulec (Zakład Ontologii i Teorii Poznania)

Umysł i jego narzędzia. Poznawcze konsekwencje materialnych artefaktów i praktyk kulturowych

Głównym celem seminarium jest przeprowadzenie studiów dotyczących poznawczego znaczenia technologii: tj. materialnych artefaktów i praktyk kulturowych i próba odpowiedzi na pytanie: Jak rzeczy wpływają na myślenie? Podczas seminarium studenci zapoznają się ze współczesnymi badaniami prowadzonymi w nurcie „poznania usytuowanego”, „umysłu rozszerzonego”, antropologii mediów i komunikacji oraz neuroantropologii. Studenci będą śledzić poznawcze oddziaływanie technologii na poziomie indywidualnym, społecznym i kulturowym. Zapoznają się również z konsekwencjami pojęciowymi i psychologicznymi wykorzystywania materialnych artefaktów.

*

dr hab. Grzegorz Wójcik (Instytut Informatyki)

Seminarium neuroinformatyki

Na seminarium będzie poruszana problematyka biocybernetyki, neuroinformatyki, telemedycyny i inżynierii biomedycznej. Studenci kognitywistyki będą mieć okazję do zetknięcia się z zagadnieniami psychologii eksperymentalnej i analizy danych elektroencefalograficznych metodami informatycznymi. Z drugiej strony zapewniona zostanie możliwość rozwoju w kierunku neuronauki obliczeniowej i modelowania fragmentów mózgu. Zapewnimy możliwość podejścia do zagadnień zarówno od strony humanistycznej jak i inżynierskiej.

*

dr Tomasz Żurek (Instytut Informatyki)

Seminarium informatyki kognitywnej

Tematyka seminarium: psychorobotyka, sztuczna świadomość, układy uczące się, systemy ekspertowe.

Tematyka szczegółowa:

1. Zachowania społeczne i kulturowe w hordzie/roju robotów autonomicznych.
2. Teoria świadomości, sztuczna świadomość funkcjonalna (wzrokowa, motoryczna).
3. Układy uczące się i ich funkcje kognitywne: pamięć asocjacyjna, rozpoznawanie skojarzeniowe, kojarzenie wieloaspektowe.
4. Wnioskowanie niemonotoniczne, wnioski podważalne; modelowanie argumentacji: abstrakcyjne i strukturalne.

*

dr Konrad **Żyśko** (Zakład Językoznawstwa Kulturowego, Instytut Anglistyki)

Kreatywność w języku – analiza kognitywna

Celem seminarium jest analiza i zastosowanie narzędzi językoznawstwa kognitywnego w odniesieniu do kreatywnych wyrażen językowych, które realizują się poprzez świadome i celowe przełamywanie konwencji językowych. Narzędzia te to m.in. kategoryzacja, profilowanie, przestrzenie mentalne, amalgamaty konceptualne, metafora pojęciowa, metonimia.

„Językoznawstwo kognitywne to propozycja dla ludzi w wyobraźni. (...) Dla ludzi, którzy (...) w twórcy i użytkownika języka widzą nie tylko mechanizm do produkowania słów i zdań, ale i kwintesencję jego człowieczeństwa; niepowtarzalność osobowości, nieprzewidywalność reakcji, oryginalność spojrzenia na świat” (Tabakowska 1995).

Przykładowe tematy prac:

- *Język gier słownych – analiza kognitywna;*
- *Kognitywna analiza neologizmów w sloganach reklamowych;*
- *Amalgamaty pojęciowe w reklamie motoryzacyjnej;*
- *Kreatywność językowa w przestrzeni medialnej;*
- *Kognitywna teoria humoru w twórczości typu stand-up;*
- *Gry słowne a kreatywność leksykalna;*
- *Humor, ironia, intertekstualność jako środki podnoszące kreatywność tekstu;*
- *Kreatywność leksykalna w dyskursie politycznym w Polsce;*
- *Zdjęcie i tekst jako źródło kreacji amalgamatów pojęciowych;*
- *Kreatywność leksykalna w twórczości poetyckiej;*